

Extinderea nelimitata a prosumatorilor genereaza costuri de pâna la 372 lei/ MWh, suportate de consumatori (presedinte AFEER)

Dezvoltarea segmentului de prosumatori trebuie sustinuta pentru acoperirea consumului propriu, însa extinderea nelimitata a acestuia genereaza costuri semnificative în piata, de pâna la 372 de lei pentru fiecare MWh introdus în retea, costuri care vor fi suportate în final de consumatori, a declarat luni presedintele Asociatiei Furnizorilor de Energie din România, Laurentiu Urluescu, cu ocazia lansarii unui studiu de specialitate.

Asociatia a lansat "Studiul privind evolutia, cadrul de reglementare si impactul prosumatorilor asupra sistemului energetic din România", realizat de ASC Xlaed Business Hub SRL.

"România a înregistrat una dintre cele mai rapide cresteri ale numarului de prosumatori la nivel european. De la 303 prosumatori în 2019, s-a ajuns la aproape 300.000 la începutul anului 2026. Capacitatea instalata a crescut de la mai putin de 5 MW la aproximativ 3.400 MW la finalul anului 2025, iar productia anuala generata a atins circa 4,5 TWh, reprezentând aproximativ 9% din productia totala de energie electrica a României", sustin autorii studiului.

Cu rate medii anuale de crestere de peste 200% în perioada 2022-2024, România a depasit ritmul pietelor mature precum Germania, Spania sau Italia.

"Sigur, cresterea preturilor la energie electrica a fost principalul factor economic al aparitiei si evolutiei spectaculoase a prosumatorilor. Dar, potrivit studiului, daca am raporta costurile suplimentare ale furnizorilor la cantitatea de energie electrica introdusa în retea de catre prosumatori s-ar obtine costul aditional al fiecarui MWh produs de acestia între 200 si 372 lei/MWh, cost care în final este sustinut de consumatori", a afirmat Laurentiu Urluescu, presedintele AFEER, cu ocazia lansarii studiului.

Pe de alta parte, el a subliniat ca existenta prosumatorilor pe piata interna de energie are multe efecte benefice.

"Prosumatorii contribuie la modernizarea sistemului energetic prin: cresterea ponderii energiei regenerabile; potentialul de a participa la servicii de echilibrare prin agregare si stocare; accelerarea digitalizarii si adoptarii de tehnologii noi. Totusi, aceasta evolutie impresionanta a perturbat semnificativ activitatea în sector, mai ales pentru ca s-a suprapus peste efectele crizei energetice si ale plafonarii preturilor. De aceea am solicitat acest studiu: pentru a evalua cât mai bine ce se întâmpla în piata, ce se întâmpla cu productia distribuita, la ce concluzii se ajunge si, mai ales, ce este de facut în viitor", a explicat Laurentiu Urluescu.

În opinia sa, "nu se poate continua la infinit acest trend, fiindca impactul în piata va fi din ce în ce mai mare".

"Dupa cum cunoasteti pozitia asociatiei, toate propunerile noastre sunt de a modifica pentru viitor, nu pentru ce exista deja instalat, fiindca noi întotdeauna consideram ca schimbarea regulilor în timpul jocului este neetica si neproductiva si de aceea militam ca orice modificare care este necesara pe partea de reglementare sa se aplice pentru investitiile viitoare", a adaugat presedintele AFEER.

Studiul arata ca modelul actual de reglementare genereaza costuri suplimentare pentru furnizori si operatorii de retea, care sunt transferate, direct sau indirect, catre consumatorii non-prosumatori. Astfel, estimarile indica un impact anual de ordinul zecilor de milioane de euro pentru situatia din 2024, cu tendinta de crestere proportionala cu numarul de prosumatori conectati.

"Unul dintre cele mai controversate efecte, evidentiat în studiu, este subvenția încrucișată, prin care beneficiile acordate prosumatorilor sunt susținute de ceilalți clienți din sistem. În condițiile în care exceptarea de la plata dezechilibrelor se aplică instalațiilor de până la 400 kW - cel mai ridicat prag din Europa - România se află la limita superioară a scutirilor permise de legislația europeană. În acest sens, poziția ACER este clară: prosumatorii trebuie să contribuie în mod adecvat la costurile generale ale sistemului (rețea, sistem, dezechilibre), iar scutirile ar trebui limitate la instalațiile cu adevărat mici", susțin autorii cercetării.

Rețelele de distribuție din România, concepute inițial pentru un flux unidirecțional al energiei, se confruntă astăzi cu presiuni semnificative generate de extinderea rapidă a producției distribuite. Aceasta transformare a schimbat fundamental modul de operare al rețelei, introducând fluxuri bidirecționale și provocări tehnice fără precedent.

În acest context, devine esențială adoptarea unor reglementări dedicate care să integreze toate elementele ce guvernează activitatea prosumatorilor, în deplină aliniere cu Directiva UE privind Energia Regenerabilă (RED III).

"Integrarea rapidă a unui număr tot mai mare de prosumatori schimbă fundamental modul de operare al sistemului energetic național. Pentru ca această transformare să rămână sustenabilă pe termen lung, este necesară o reglementare unitară, care să coreleze obiectivele de decarbonare cu stabilitatea sistemului energetic și a pieței de energie electrică", susține Laurențiu Urluescu.

Potrivit cercetării, creșterea accelerată a numărului de prosumatori în România a produs modificări semnificative în piața de energie, cu efecte directe asupra funcționării acesteia și asupra activității furnizorilor.

"Această evoluție contribuie, fără îndoială, la atingerea obiectivelor tranziției energetice, însă amploarea și ritmul creșterii impun o adaptare a cadrului de reglementare, astfel încât acesta să fie coerent, echitabil și sustenabil pentru toți participanții la sistemul energetic", notează autorii studiului.

Documentul analizează dinamica segmentului de prosumatori în România, impactul lor asupra sistemului energetic și cadrul de reglementare actual, oferind exemple de bune practici și recomandări tehnice și economice.